

III. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

P.1. Dane historyczne

Zabytkowy ratusz w Sandomierzu to harmonijne dzieło gotyckiej i renesansowej architektury dawnych wieków, należy do najpiękniejszych tego typu zabytków w Polsce. Usytuowany na Rynku niesymetrycznie, bliżej południowo-zachodniego narożnika, co dość często spotyka się w miastach średniowiecznych. Ratusz wybudowano przypuszczalnie za panowania Kazimierza Wielkiego, kiedy to wznoszono mury obronne miasta. W architekturze budynku zwraca uwagę ciosowa podmurówka. być może romańska z okresu fundacji Leszka Czarnego.

Budynek kilkukondygnacyjny, w formie prostokąta o wymiarach 10 x 12 m był niższy, sięgał do gzymsu pod attyką. Nowy wystrój architektoniczny uzyskuje ratusz w XVI wieku, kiedy to renesansowa odmiana oblicza miasta objęła gotyckie budowle, a w miejsce zniszczonych licznymi pożarami drewnianych domów coraz częściej budują renesansowe kamienice.

Prawdopodobnie w tym też okresie rozbudowano budynek ratusza w kierunku północnym. Zostaje zwieńczony attyką o wysokości przekraczającej nieco 1/3 wysokości całego budynku. Attyka nawiązuje do wzorów włoskich, stanowi piękny, zróżnicowany dekoracyjnie element, związany z budynkiem w harmonijną całość. Do zachodniej ściany ratusza dobudowana jest wieża.

Należy jeszcze zwrócić uwagę na pomieszczenia parteru. Pierwsza od wejścia sala ma drewniany strop, wsparty na modrzewiowej belce, dwie boczne posiadają piękne gotyckie sklepienia. W zworniku sklepienia sali południowej znajduje się orzeł kazimierzowski.

Ratusz sandomierski zniszczony był kilkakrotnie przez pożary w XVII i w połowie XVIII wieku. Stan budynku był taki, że w pierwszym 20-leciu XIX wieku prezes Komisji Województwa Sandomierskiego wspólnie z budowniczym rządowym F. Reinsteinem prowadząc prace przy przebudowie zniszczonego pożarami i wojnami miasta planują, między innymi, rozbiórkę poważnie uszkodzonego ratusza i tylko brak funduszy na budowę budynków przeznaczonych dla administracji, być może, uratował zabytkowy ratusz od rozbiórki. Obecny stan zabytku pochodzi z czasów Władysława IV, po pożarze w 1623 roku. Ratusz sandomierski w 1875 roku został gruntownie odrestaurowany. Jak podają, źródła, do restauracji użyto mocnej, starej cegły z zabudowań klasztornych przy kościele św. Jakuba. Jest wielką zasługą ówczesnych władz miejskich, które czuwały, by zachował swe piękno w nieskażonej formie i budowniczych, którzy potrafili sprostać temu wielkiemu zadaniu. Zegar słoneczny i herb miasta na południowej ścianie ratusza wykonano w 1958 roku.

P.2. Opis ogólny Ratusza

Budynek zabytkowy, wolnostojący, murowany, nieotynkowany, 3-kondygnacyjny - parter + I piętro + II piętro + attyka. Budynek podpiwniczony, pokryty blachą. Dach jednospadowy w kierunku wschodnim. Mniej więcej w środku długości ściany frontowej – zachodniej, dobudowana jest wieża ratuszowa - do wysokości budynku ratusza o przekroju kwadratowym, powyżej o przekroju ośmioboku. Wieża kryta blachą.

P.3. Wnętrze Ratusza – stan istniejący

Poziom Parteru - I kondygnacja

Wejście do pomieszczeń budynku od strony zachodniej Ratusza, przez przedsionek w wieżę ratuszowej.

a) „Przedsionek”: posadzka - płyty kamienne z piaskowca w dobrym stanie. Ściany boczne i czołowe nie zachowują pionów i poziomów, występuje pęknięcie nad oknem południowym, sklepienie kolebkowo - krzyżowe bez spękań. Ściany i sklepienie otynkowane z licznym

miejscami uszkodzonego (odprysnięcia), skutego tynku. Kolor ścian i sklepienia, biały. Stolarka okienna stalowa, ręcznie kuta, miniowana i malowana farbą olejną na czarno z dodatkiem grafitu, okna szklone szkłem gr. 5mm, jednoszybowe - nieszczelne. Stolarka drzwiowa (brama zewnętrzna) stalowa, ręcznie kuta, miniowana i malowana farbą olejną na czarno z dodatkiem grafitu, drzwi szklone szkłem gr. 5mm, jednoszybowe – nieszczelne. Drzwi prowadzące z przedsionka do Sali Środkowej zwieńczone portalem z końca XVIw. Portal wykonany z piaskowca, prostokątny, profilowany w węgarkach, posiada ornament w postaci następujących po sobie kwadratowych i prostokątnych sfazowanych kostek. W nadprożu dekoracje o pionowym kanaleniu - w części górnej, zaś w części dolnej ćwierć wałkiem. W przedsionku występują dwa pęknięcia: Pęknięcie pionowe tynku i muru nad południowym otworem okiennym(1)*, Pionowe pęknięcie nadproża portalu(5)*.

b) Sala Środkowa: posadzka – płyty kamienne marmurowe wykończone cokołem kamiennym w dobrym stanie, ściany nie zachowują pionów i poziomów, otynkowane z miejscowymi uszkodzeniami (odprysnięcia), skuciami tynku, wykazują nieliczne spękania: włoskowate pęknięcia tynku, sklepienia nad drzwiami wejściowymi do Sali środkowej, włoskowate pęknięcia tynku na ścianie zachodniej, w prawym górnym narożniku, pęknięcie pionowe tynku i muru nad otworem drzwiowym, spowodowane koncentracją obciążenia od podłużnego legara, na którym wsparty jest strop(2)*, pęknięcie pionowe tynku nad otworem okiennym, ściana wschodnia, okno pierwsze od strony prawej - pęknięcie spięte plombą kontrolną(4)*, włoskowate pęknięcia tynku na ścianie północnej, w prawym górnym narożniku. Strop drewniany, spoczywający na drewnianych legarach poprzecznych i jednym w środku - podłużnym. Dookoła na styku ze ścianami listwa drewniana, przystropowa - strop w stanie dobrym. Stolarka okienna drewniana w kolorze jasnego brązu, okna skrzynkowe ze szprosami, szklone witrażami w kolorze żółtym i bezbarwnym, bądź szybą, okucia stalowe ręcznie kute, miniowane i malowane farbą olejną na czarno z dodatkiem grafitu – okna w stanie dostatecznym. Stolarka drzwiowa – w Sali Środkowej występuje troje drzwi wewnętrznych prowadzących do „Przedsionka” (drzwi jednoskrzydłowe), Sali Południowej(drzwi dwuskrzydłowe) i Północnej (drzwi dwuskrzydłowe), wszystkie drzwi drewniane z frezowaniem, w kolorze ciemnobrązowym – drzwi w stanie dobrym.

c) Sala Południowa: posadzka - parkiet ułożony na pióro i wpust z klepek drewnianych, ułożenie klepek, stanowią dwukolorowe kwadraty, ciemno i jasno brązowe, podłoga wykończona cokolikiem dębowym – podłoga w stanie bardzo złym. Ściany boczne i czołowe nie zachowują pionów i poziomów, występuje pęknięcie tynku: sklepienie nad drzwiami, prowadzącymi do Sali Środkowej(3)*. Sklepienie krzyżowe – żebrowe bez spękań. Ściany i sklepienie otynkowane z licznym miejscami uszkodzonego (odprysnięcia), skutego tynku. Kolor ścian i sklepień, biały. Stolarka okienna drewniana w kolorze jasnego brązu, okna skrzynkowe ze szprosami, szklone witrażami w kolorze żółtym i bezbarwnym, bądź szybą (częściowy brak witraży), okucia stalowe ręcznie kute, miniowane i malowane farbą olejną na czarno z dodatkiem grafitu – okna w stanie dostatecznym.

d) Sala Północna: posadzka - parkiet ułożony na pióro i wpust z klepek drewnianych, ułożenie klepek, stanowią dwukolorowe kwadraty, ciemno i jasno brązowe, podłoga wykończona cokolikiem dębowym – podłoga w stanie dobrym. Sklepienie czteropolowe kolebkowo - krzyżowe wsparte na niskim okrągłym filarze środkowym - bez spękań. Ściany boczne i czołowe nie zachowują pionów i poziomów, w Sali Północnej brak pęknięć. Ściany i sklepienie otynkowane z licznym miejscami uszkodzonego (odprysnięcia), skutego tynku. Kolor ścian i sklepień, biały. Stolarka okienna drewniana w kolorze jasnego brązu, okna skrzynkowe ze szprosami, szklone witrażami w kolorze żółtym i bezbarwnym, bądź szybą (częściowy brak witraży), okucia stalowe ręcznie kute, miniowane i malowane farbą olejną na czarno z dodatkiem grafitu – okna w stanie dostatecznym.

*(1,2,3,4,5) – oznaczenia cyfrowe równoznaczne z rysunkami projektu

Stolarka drzwiowa – w Sali Południowej występują jedne drzwi wewnętrzne, jednoskrzydłowe, prowadzące do Toalety, drzwi drewniane z frezowaniem, w kolorze ciemnobrązowym – drzwi w stanie dobrym.
parapety, oświetlenie, kaloryfery, piec kaflowy, nisze w ścianach.

e) Toaleta: Dostępna z Sali Północnej mieści się w parterowej dobudówce z ok. połowy XIXw. – dawny karcer miejski. Obecnie pełni funkcję Toalety. Łazienka posiada wydzielony przedsionek z umywalką oraz dwie ciasne kabiny ustępowe, które nie spełniają warunków technicznych. Ściany łazienki dość proste, wyłożone kafelkami w jasnych kolorach z akcentem niebieskim. Płytki łazienkowe ściennie oraz terakota podłogowa z czasów współczesnych, lecz mocno przestarzałe, nieatrakcyjne oraz wyeksploatowane. Znak czasu widać również na wyposażeniu łazienki – umywalka, miski ustępowe.

P.4. Wnętrze Ratusza – zakres prac projektowych (program prac konserwatorskich)

P.4.1. Posadzka

a) Posadzka „Przedsionka”

Posadzkę kamienną (piaskowiec) należy poddać renowacji poprzez mechaniczne czyszczenie, szlifowanie lub metodę piaskowania niskociśnieniowego pod osłoną wody oraz impregnację bezbarwnym środkiem do posadzek z piaskowca, która zabezpieczy posadzkę przed czynnikami zewnętrznymi takimi jak brud, wilgoć itp. Analogicznie postępować z dwoma parapetami okien „przedsionka” oraz cokołem kamiennym przy posadzkowym.

b) Posadzka Sali Środkowej

Posadzkę kamienną (marmur) należy poddać renowacji poprzez mechaniczne czyszczenie, szlifowanie. Ubytki uzupełnić specjalistyczną zaprawą dobraną kolorystycznie do istniejącego kamienia, nadmiar zaprawy usunąć. Tak przygotowaną powierzchnię oczyszczoną i osuszoną, impregnować bezbarwnym środkiem do marmuru. Analogicznie postępować z cokołem kamiennym przyposadzkowym.

c) Posadzka Sali Południowej

Istniejąca podłoga drewniana ze względu na zły stan wymaga rozbiórki. Tafle z desek dębowych (dąb, dąb wędzony) grubości 30mm. układać na ślepej podłodze na pióro i wpust. Podczas prac rozbiórkowych należy ocenić stan ślepej podłogi w przypadku złego stanu ślepej podłogi - wymienić na nową (deski grubości 32mm).

Tafle dębowe układać od środka pomieszczenia prostopadłe do siebie. W brakujących miejscach przy ścianie dopasować fryz z desek dębowych. Podłogę cyklinować. Po przeprowadzonym cyklinowaniu podłogę drewnianą należy oczyścić ze zbędnych zanieczyszczeń – pył, kurz. Odpowiednio przygotowaną podłogę należy zabezpieczyć matowym lakierem bezbarwnym, minimum trzy warstwy (1xpodkładowy, 2xnawierzchniwy) rodzaj i ilość lakieru, dostosować do obciążenia użytkowego (pomieszczenie publiczne, komercyjne)

Podłogę wykończyć istniejącą oczyszczoną listwą przypodłogową (po renowacji).

d) Posadzka Sali Północnej

Posadzkę drewnianą (parkiet) należy poddać renowacji poprzez mechaniczne czyszczenie, wyrównanie i odświeżenie (cyklinowanie) powierzchni podłogi drewnianej. Po przeprowadzonym cyklinowaniu podłogę drewnianą należy oczyścić ze zbędnych zanieczyszczeń – pył, kurz. Odpowiednio przygotowaną podłogę należy zabezpieczyć matowym lakierem bezbarwnym, minimum trzy warstwy (1xpodkładowy, 2xnawierzchniwy)

rodzaj i ilość lakieru, dostosować do obciążenia użytkowego (pomieszczenie publiczne, komercyjne). Analogicznie postępować z listwą przypodłogową.

P.4.2. Ściany

Renowacja Ścian „Przedsionka”, Sali Środkowej, Południowej, Północnej, Toalety

a) Tynki

Z powierzchni ścian należy skuć stare tynki do powierzchni istniejącego muru. Oczyszczyć mechanicznie powierzchnię ściany z zabrudzeń, śladów wysoleń, skuć skorodowane fragmenty cegły.

Po skuciu tynków, należy oczyścić spoiny między cegłami na głębokość do 2 cm. W przypadku występowania zasolenia muru, należy na powierzchni muru przeprowadzić prace odkazające za pomocą wodnego roztworu do chemicznego usuwania związków soli (siarczków i chlorków). W dalszej kolejności należy uzupełnić oczyszczone spoiny za pomocą tynku renowacyjnego. Po wypełnieniu spoin, na odsłoniętej i oczyszczonej powierzchni ściany należy wykonać obrzutkę z tynku renowacyjnego. Obrzutka ta powinna być nałożona na ścianę równomiernie, pokrywać około 50% powierzchni, a jej grubość powinna wynosić około 5 mm. Następnie na przygotowaną i zwilżoną powierzchnię ściany, w przypadku nierównej ściany, nanosi się warstwę tynku renowacyjnego trasowo – wapiennego podkładowego. Minimalna grubość tej warstwy tynku wynosi 1 cm. Tynkiem tym wyprowadza się też wszelkie nierówności ściany. Tynk ten, po narzuceniu nie zagładza się, lecz tylko ściaga listwą i uszorstnia jego powierzchnię, przez przetarcie miotłą z gałęzi. Po wykonaniu tynku podkładowego, po zwilżeniu podłoża, nakłada się specjalistyczny tynk renowacyjny warstwą o grubości 2-3 cm. Tak przygotowaną ścianę malować farbami silikatowymi (krzemianowymi).

b) Pęknięcia

Po skuciu istniejących tynków do powierzchni muru zweryfikować pozostałe pęknięcia - pęknięcia włoskowate tynków powinny zniknąć wraz ze skuciem istniejącej warstwy tynku. Pozostały trwałe pęknięcia murów, które należy miejscowo zabezpieczyć, poprzez zastosowanie kotew (klamer) spinających mur, bezpośrednio w spoinach pomiędzy cegłami wraz z wypełnieniem pęknięcia jak i spoiny z kłamarą elastyczną zaprawą cementową. Na tak zabezpieczonych pęknięciach wykonać warstwę tynku j. w.

c) Kolorystyka ścian

wg rys. projektu

P.4.3. Strop

a) Strop Sali Środkowej

Belki drewniane stropu, należy poddać renowacji poprzez mechaniczne czyszczenie papierem ściernym, braki uzupełnić metodą flekowania, małe ubytki kitem do drewna. Po oczyszczeniu powierzchni ze zbędnych zanieczyszczeń – pył, kurz zabezpieczyć drewno przed rozwojem grzybów czy atakiem insektów bezbarwnym impregnatem ognioodpornym do drewna, następnie malować lakierobejcą (trzy warstwy) - w kolorze istniejącym (brąz - wg rys. projektu).

b) Sklepienia kolebkowo – krzyżowe „Przedsionka”, Sali Północnej

Powierzchnie sklepienia oczyści z brudu, kurzu, tłustych plam, złuszczonej się farby, ubytki tynku oraz miejsca bruzd instalacji elektrycznych uzupełnić tynkiem cementowo-wapiennym z włóknem rozproszonym. Tak przygotowane sklepienia malować farbami akrylowymi. Kolorystyka wg rys. projektu.

c) Sklepienie krzyżowo – żebrowe Sali Południowej

Powierzchnie sklepienia oczyści z brudu, kurzu, tłustych plam, złuszczonej się farby, ubytki tynku oraz miejsca bruzd instalacji elektrycznych uzupełnić tynkiem cementowo-wapiennym z włóknem rozproszonym. Tak przygotowane sklepienia malować farbami akrylowymi. Poddać renowacji okrągły medalion z orłem, znajdujący się po środku sklepienia Sali Południowej. Kolorystyka wg rys. projektu.

P.4.4. Stolarka okienna

a) Renowacja okien Sali Środkowej, Południowej, Północnej, Toalety

Elementy drewniane okien, należy poddać renowacji poprzez mechaniczne czyszczenie papierem ściernym, braki uzupełnić metodą flekowania, małe ubytki kitem do drewna. Po oczyszczeniu powierzchni ze zbędnych zanieczyszczeń – pył, kurz zabezpieczyć drewno przed rozwojem grzybów czy atakiem insektów bezbarwnym impregnatem ognioodpornym do drewna, następnie malować lakierobejcą (trzy warstwy) - w kolorze istniejącym (jasny brąz - wg rys. projektu). Zabiegowi należy poddać zewnętrzną jak i wewnętrzną część okien. Elementy stalowe okien (okucia), należy poddać renowacji poprzez czyszczenie następnie poddać procesowi miniowania oraz malować farbą olejną na kolor istniejący – czarny z dodatkiem grafitu.

Elementy szklane okien – okna szklone oryginalnie witrażami, ale występują również zwykłe szyby. Szklenia zwykłą szybą usunąć oraz uzupełnić witrażami w kolorystyce oraz kształcie istniejących wypełnień witrażowych tj. żółte, pomarańczowe, zielone oraz bezbarwne szkło. Połączenia drewna i szklenia uszczelniać kitem szklarskim.

b) Renowacja okien „Przedsionka”

Elementy stalowe ręcznie kute okien, należy poddać renowacji poprzez czyszczenie. Po oczyszczeniu powierzchni ze zbędnych zanieczyszczeń (pył, kurz), stal poddać procesowi miniowania, następnie malować farbą olejną na kolor istniejący – czarny z dodatkiem grafitu. Ze względu na okna jednoszybowe, dość nieszczelne proponuje się doprojektować od wewnątrz okna dwuszybowe w dębowej ramie drewnianej – kolorystyka zgodna z kolorystyką okien istniejących.

Elementy szklane okien oczyścić ręcznie od zabrudzeń środkami do czyszczenia szyb. Nieszczelności pomiędzy ramą stalową a szkleniem uzupełnić kitem miniowym.

Istniejące dwa okna „Przedsionka” są oknami jednoszybowymi, w celu lepszej szczelności od wewnątrz pomieszczenia zaprojektowano dodatkowe okna dwuszybowe w dębowej ramie drewnianej kolorystyka wg okien istniejących (jasny brąz - wg rys. projektu)

P.4.5. Stolarka drzwiowa

a) Renowacja drzwi Sali Środkowej i Północnej

Elementy drewniane drzwi, należy poddać renowacji poprzez mechaniczne czyszczenie papierem ściernym, braki uzupełnić metodą flekowania, małe ubytki kitem do drewna. Po

oczyszczeniu powierzchni ze zbędnych zanieczyszczeń – pył, kurz zabezpieczyć drewno przed rozwojem grzybów czy atakiem insektów bezbarwnym impregnatem ognioodpornym do drewna, następnie malować lakierobejcą (trzy warstwy) - w kolorze istniejącym (ciemny brąz - wg rys. projektu).

b) „Przedsionek”

Elementy stalowe, ręcznie kute drzwi zewnętrznych, należy poddać renowacji poprzez czyszczenie. Po oczyszczeniu powierzchni ze zbędnych zanieczyszczeń (pył, kurz), stal poddać procesowi miniowania, następnie malować farbą olejną na kolor istniejący – czarny z dodatkiem grafitu.

P.4.6. Parapety, podesty przypodłogowe we wnękach okiennych

Parapety, podesty drewniane, należy poddać renowacji poprzez mechaniczne czyszczenie papierem ściernym, braki uzupełnić metodą flekowania, małe ubytki kitem do drewna. Po oczyszczeniu powierzchni ze zbędnych zanieczyszczeń – pył, kurz zabezpieczyć drewno przed rozwojem grzybów czy atakiem insektów bezbarwnym impregnatem ognioodpornym do drewna, następnie malować lakierobejcą (trzy warstwy) - w kolorze istniejącym (ciemny brąz - wg rys. projektu).

P.4.7. Kaloryfery

Kaloryfery żeliwne czyścić wewnętrznie oraz zewnętrznie. Zewnętrzne czyszczenie, poprzez usunięcie złuszczących się warstw farby, plam, zabrudzeń. Oczyszczone kaloryfery, malować farbą olejną przystosowaną do wysokich temperatur w kolorze ecru, tak przygotowane kaloryfery należy zabudować, ażurowymi drewnianymi osłonami w kolorze parapetów (ciemny brąz - wg rys. projektu).

P.4.8. Piec Kaflowy

Piece kaflowe (Sala Środkowa 1szt., Sala Południowa 1szt., Sala Północna 1szt.) w bardzo dobrym stanie. Kafle ceramiczne oraz fugi pomiędzy nimi oczyścić ręcznie od zabrudzeń środkami do czyszczenia kafli i fug. Wyczyszczone piece, należy poddać konserwacji poprzez nałożenie środka do konserwacji kafli ceramicznych. Piece zostaną zaopatrzone w grzałki elektryczne wg projektu elektryki.

P.4.9. Portal drzwiowy z piaskowca w „Przedsionku”

Portal kamienny należy poddać renowacji, odświeżeniu. Prace konserwatorskie przy portalu powinny być prowadzone przez wykwalifikowanego konserwatora sztuki.

Do czyszczenia kamienia należy stosować bardzo precyzyjne urządzenia strumieniowo-ścierne, ciśnienie, ostrość i twardość ścierniwa powinny być odpowiednio dostosowane do rodzaju kamienia. Bezwzględnie konieczna jest stała kontrola oczyszczanej powierzchni, aby nie zniszczyć naturalnej faktury oraz wypukłych opracowań portalu. Zalecane jest jak najmniej zastosowanie wody, aby zbyt nie nasączać kamienia. Wyczyścić należy również spoiny pomiędzy blokami kamiennymi piaskowca, które tworzą portal. Kolejnym etapem prac jest renowacja lica oraz detalu portalu kamiennego. Do uzupełniania ubytków w piaskowcu, stosować zaprawę naprawczą do piaskowca jej spoiwem jest cement trasowy. Po związaniu, zaprawa może być szlifowana lub poddawana obróbce kamieniarskiej w celu uzyskania detalu architektonicznego. Oczyszczone spoiny uzupełnić - fugować zaprawą do spoinowania piaskowca. Kolorystykę zapraw należy dobrać do koloru kamienia.

Po wyschnięciu i związaniu zaprawy do uzupełniania ubytków oraz zaprawy do spoinowania całą powierzchnię portalu należy poddać impregnacji hydrofobizującej.

P.4.10. Nisze ceglane oraz ceglany detal w Sali Środkowej

Nisze ceglane należy poddać renowacji, odświeżeniu. Prace konserwatorskie przy wnękach ceglanych powinny być prowadzone przez wykwalifikowanego konserwatora sztuki.

Do czyszczenia kamienia należy stosować bardzo precyzyjne urządzenia strumieniowo-ściernie, ciśnienie, ostrość i twardość ścierniwa powinny być odpowiednio dostosowane do rodzaju kamienia. Bezwzględnie konieczna jest stała kontrola oczyszczanej powierzchni, aby nie zniszczyć naturalnej faktury. Zalecane jest jak najmniejsze zastosowanie wody, aby zbytnio nie nasączać kamienia. Wyczyścić należy również spoiny pomiędzy cegłami. Kolejnym etapem prac jest renowacja lica cegieł. Do uzupełniania ubytków w cegle, stosować zaprawę naprawczą do cegły jej spoiwem jest cement trasowy. Po związaniu, zaprawa może być szlifowana lub poddawana obróbce kamieniarskiej w celu uzyskania detalu architektonicznego. Oczyszczone spoiny uzupełnić - fugować zaprawą do spoinowania cegły. Kolorystykę zapraw należy dobrać do koloru budulca. Po wyschnięciu i związaniu zaprawy do uzupełniania ubytków oraz zaprawy do spoinowania, całą konserwowaną powierzchnię należy poddać impregnacji hydrofobizującej.

P.4.11. Toaleta

Toaleta zostanie wyremontowana. Wyburzone zostaną ścianki kabin ustępowych, Kabinę ustępową od przedsionka wydzieli nowa murowana ścianka wg rys. proj., Przewiduje się ułożenie nowych płytek ściennych oraz terakoty. Kafelki ścienne o wym. 30x60 zaś terakota podłogowa – gres o wym. 60x60, ściany wyłożyć glazurą do wysokości 2m. Glazurę łazienki projektuje się w odcieniach szarości. Należy zamontować nowe wyposażenie łazienki tj. umywalka, miska ustępowa. Miska ustępowa została przeniesiona ze ściany wschodniej na ścianę południową, w związku ze zmianą lokalizacji należy wykonać nowy odcinek rury kanalizacyjnej oraz doprowadzić wodę bieżącą wraz z pracami towarzyszącymi. W toalecie należy zlokalizować tzw. Kącik czystości – szafę porządkową wg rysunku.

P.4.12. Oświetlenie

Istniejące żyrandole (Sala Środkowa 2szt., Sala Południowa 2szt., Sala Północna 2szt.) - mosiężne, („Przedsionek”, 1szt.) – kuty stalowy, zostaną poddane renowacji (czyszczenie). Wymienione zostaną oprawy oświetleniowe wyżej opisanych żyrandoli wg proj. elektrycznego. Dodatkowo projektuje się oświetlenie toalety oraz wystaw ściennych, bądź eksponatów – oświetlenie żyłkowe (linkowe) z ruchomymi punktami świetlnymi.

P.4.13. Wentylacja.

Po zdjęciu tynków sprawdzić lokalizację zaznaczonych na rysunku pionów wentylacyjnych, otworzyć jeden pion wentylacyjny w sali północnej oraz jeden pion wentylacyjny w sali środkowej. Sprawdzić drożność pionów wentylacyjnych kulą kominiarską, w razie braku drożności przeczyścić. W przypadku nie zlokalizowania dostępnych kanałów wentylacyjnych, skorzystać z jednego dodatkowego kanału w łazience i poprowadzić kanałem wentylacyjnym tzw. „leżakiem” do sali północnej. Każde pomieszczenie powinno zawierać wentylację, przynajmniej grawitacyjną.

P.4.14. Hydranty wewnętrzne.

Parter budynku wyposażony w wewnętrzny hydrant p. poż. Ze względu na wyeksploatowanie rury zasilającej hydranty przewiduje się jej wymianę na wszystkich kondygnacjach wieży budynku. Przebieg rury zlokalizować wykrywaczem do metalu, poprzez ręczne bruzdowanie wymienić pion rury na nowy. Stan techniczny zaworów na kondygnacji I i II w dobrym stanie po przeprowadzonych kontrolach technicznych. Zawór hydrantu na parterze wymienić na nowy DN 25 oraz wyposażać w wąż p.poż. l=20mb.

*Uwaga – podczas prowadzenia prac remontowo – renowacyjnych, zachować szczególną ostrożność, w przypadku odkrycia nieprzewidywanych elementów zabytkowych, detali architektonicznych, należy wstrzymać prace i niezwłocznie powiadomić projektanta oraz konserwatora zabytków - Kierownika Delegatury w Sandomierzu.

Informację opracował:

mgr inż. arch. Kamil Dworaczyk

Informację sprawdził:

mgr inż. arch. Ada Dworaczyk